

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Phenix-Fuglen. Et Angelsachsisk Kvad førstegang udgivet med Indledning, Fordanskning og Efterklang

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 17. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1840_679-txt-shoot-idm794/facsimile.pdf (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

nok til selv at gjøre en urimelig Træk-Fugl af Aandens gamle Sindbillede, saa er stige Forvandlinger dog saa aldeles i den Ægyptiske Smag, at vi maatte slutte, de lærde Romere havde faaet deres haandgribelige Fugl Phenix fra Ægypten, om end ikke Tacitus udtrykkelig havde forsikret, han var der at see; men nu har vi endog et større Vidnesbyrd end hans, nemlig Herodots, vel ikke om at man saa Phenix, naar man kom til Ægypten, men dog om at han i Præsterens Öine var ligesaa virkeligt Dyr som en Apis „Guds førstefodte Ox.“

Præsterne i Soelbjerg (Heliopolis) fortalte nemlig Herodot, at to Gange i hvert Aartusinde kom den hellige Fugl Phenix fra Arabien til dem for at begrave sin Fader i Soltemplet, og førte Fader-Liget med sig i et Myrha-Æg, hvad de dog ikke kunde faae Geskeren kundet paa Ærmet, skjøndt de viiste ham Billedet af Fuglen saa stor som en Örn¹⁾.

Vi vil nu overlade det til Natur-Forskerne at dömmen mellem Grækeren og de Ægyptiske Præster, og vende os til de Classiske Digtere, for at see hvad de veed eller har Lyst til at fortælle om Fuglen Phenix, men det er ikke ret meget; thi Homer tier dømsstille, og skjøndt Hesiod i sin Velmagt skal have nævnet ham, var det dog kun for at sige, han kunde leve omkap med ni Ravne²⁾, og da der ikke engang skal findes Saameget hos alle de Græske Digtere, vi nu kan læse, seer man let at Grækenland er ingentunde Fuglens poetiske Hjemstavn. At nu Rom, hvor man tog saa haandfæst paa Billed-Sproget, og hvor Digterne samtlig nedstamme fra den Nattegal der hider Faar, end mindre har udklækket Sol-Fuglen, følger af sig selv, men dog har den store Ovid i sine Forvandlinger skænket ham sexten Linier, hvoraf vi lave, at Fuglen, som Assyrierne kaldte Phenix, efterat have levet femhundredes Aar, bygger sig en Rede i Egen eller Palmen af løtter sødluftende Urter, og ender der sine Dage, men avler en Søn efter Døden, som begraver sin Fader i Solens Tempel³⁾.

Gavmildere var Claudian, saavidt man veed, en Alexandriner, der gjorde Latin-Skolen Ære, men da han levede i Jern-Alderen, og havde ingen August eller Mæcen, men kun en Honor og Stilico at syge for, kunde han ogsaa sagtens anvende et Hundrede Linier paa Fuglen Phenix, og her høve vi da, han har hjemme paa hin Side Indien, lever i tusind Aar og henasmelter godvilig i Straalglæds til en herlig Opstandelse⁴⁾.

I intet andet Digt har vi da Mythen saa fuldstændig, som i det, der tilskrives Lactants⁵⁾ og i det derpaa byggede Angel-Sachsiske, hvor vi see den ny Phenix udvikle sig af den Gamles Aske som en Orm, der endstund maa fødes af Morgen-duggen, før den kan skyde Hammen og vinde Fugle-Skikkelsen, men arver derpaa af sin Faders Herlighed og drøjer med hans Aske tilbage til Paradiset.

1) Herodots Historie K. 73.

2) Pflanz Naturhistorie VII. 60.

3) Ovids Forvandlinger XV. 287.

4) Claudians iusaldede fjerde Bøge.

5) Aftrykt under den Angelsachsiske Text.

